Do 5 listopada w starej walucie 1 egz. 15.— zł pren. pocztowa 360.— zł przez roznosiciela 390,— zł

WYDANIE A B C D E F G

Cena egzemplarza gr 15
łącznie z całkowitym wynagrodzeniem sprzedawcy

Prenumerata poczt. zł 3,60
przez roznosiciela zł 3,90

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok VI (1950) | Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42. Sekretariat Redakcji (tel. 19-07) przyjmuje codziennie od godz. 10—12 (z wyjątkiem niedziel i świąt). | Wtorek 31 października | Konto PKO nr VI-135. PKO IKP nr VI-140. Konto operacyjne nr 110-1574 w Narodowym Banku Polskim Oddz. Bydgoszcz, Generalissimusa Stalina 8 | Nr 300 (1794)

Komunikat o obradach Sejmu Ustawodawczego RP

Zmiana systemu pieniężnego

jednomyślnie została przyjęta

WARSZAWA (PAP). NA PORZĄDKU OBRAD WIECZORNEGO POSIEDZENIA SEJMU, DNIA 28 BM., ROZPATRYWANA BYŁA USTAWA WNIESIONA PRZEZ RADĘ PAŃSTWA I RZĄD R. P., DOTYCZĄCA ZMIANY SYSTEMU PIENIĘŻNEGO.

Ustawę referował min. finansów Konstanty Dąbrowski.

W dyskusji nad ustawą głos zabrali: przewodniczący CRZZ poseł W. Kłosiewicz (PZPR) oraz przew. ZSCh. poseł Ożga-Michalski (ZSL).

Ustawa o zmianie systemu pieniężnego przyjęta została jednomyślnie.

Równocześnie Sejm uchwalił ustawę o zakazie posiadania walut obcych, monet złotych, złota i platyny oraz o zaostrzeniu kar za niektóre przestępstwa dewizowe.

Uchwała Rady Ministrów

z dnia 28 października 1950 r. w sprawie zmiany systemu pieniężnego

Na podstawie ustawy o zmianie systemu pieniężnego, uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu dzisiejszym, wprowadzony zostaje z dniem 30 października 1950 r. nowy pieniądz, a mianowicie złoty równy 0,222168 grama czystego złota. W ten sposób gospodarka nasza zostaje oparta na nowej, wysokowartościowej walucie, której wartość określona jest w złocie.

Zmiana systemu pieniężnego stała się konieczna z następujących względów:

1 Weszliśmy w okres Sześcioletniego Planu Rozwoju Gospodarczego i Budowy Podstaw Socjalizmu w Polsce. Wykonanie tego planu wymaga oparcia całej gospodarki na trwałej walucie, której siła nabywcza będzie stale wzrastać. Nasza dotychczasowa waluta nie odpowiadała tym warunkom, gdyż powstała w okresie, kiedy trwała jeszcze wojna (styczeń 1945 r.) i gdy system walutowy był całkowicie podważony przez okupanta. W związku z tym dotychczasowa waluta nasza nie mogła być ustalona jako wysoko wartościowa, a wartość jej nie mogła być określona w złocie.

Wzmocniona gospodarka Polski Ludowej nie może nadal opierać się na pieniądzu, który powstał w czasie, gdy cała gospodarka była zrujnowana i nieustabilizowana. Wzmocnionej i ustabilizowanej gospodarce musi odpowiadać mocna, trwała i wysokowartościowa waluta.

2 Elementy spekulacyjne i żyjące z wyzysku, wykorzystując trudności okresu powojennego, zdołały nagromadzić wielkie zapasy pieniężne. Daje to możność tym elementom przechwytywać częściowo towary przeznaczone dla pracujących, dezorganizować gdzie niegdzie rynek i uprawiać wciąż jeszcze spekulację.

Przeprowadzenie reformy walutowej pozbawi elementy spekulacyjne poważnej części nagrabionych przez nie kapitałów i spowoduje niewątpliwie dalsze polepszenie sytuacji rynkowej na korzyść ludności pracującej.

3 Fakt istnienia niskowartościowej waluty stwarzał dla wrogów wewnętrznych i zewnętrznych możliwość podważania zaufania do naszego pieniądza i stanowił hamulec dla wzrostu oszczędności ludzi pracy, normalnie postępującego za wzrostem zarobków i dochodów. Jednocześnie zaś istnienie takiej waluty nie stwarzało dostatecznych bodźców do walki o najoszczędniejsze i najracjonalniejsze prowadzenie gospodarki narodowej.

Ukształtowanie nowej waluty jako wysokowartościowej, o wartości ściśle określonej w złocie, stwarza mocną podstawę dla powszechnego zaufania i szacunku dla pieniądza jako środka lokaty oszczędności, które ze wzrostem zarobków i dochodów ludności pracującej będą stale wzrastać. Nowy pieniądz daje masom pracującym dodatkowe możliwości w walce o najbardziej racjonalną i oszczędną gospodarkę. Jest to podstawowym warunkiem realizacji wielkich zadań Planu Sześcioletniego i dalszego podnoszenia stopy życiowej ludności pracującej.

4 Istnienie niskowartościowej waluty stawiało Polskę w niekorzystnej sytuacji w stosunku do krajów kapitalistycznych. Waluty tych krajów ulegają systematycznej dewaluacji i tracą swą siłę nabywczą. Ten proces dewaluacji jest wynikiem postępującego kryzysu ekonomicznego w krajach kapitalistycznych. Tymczasem u nas ma miejsce stały i szybki rozwój gospodarczy i stale podnosi się stopa życiowa mas pracujących. Wskutek tego jednak, że nasz złoty powojenny ustalony był jako waluta niskowartościowa, nasz wzrost gospodarczy nie znajdował właściwego odbicia walutowego.

Dzięki ustaleniu wysokowartościowego pieniądza uzyskamy właściwe odbicie naszej rosnącej siły gospodarczej i słuszny stosunek do walut państw kapitalistycznych, co uniemożliwi zagranicznym kapitalistom ciągnięcie niczym nie uzasadnionych korzyści w obrocie walutowym z naszym krajem. Dzięki reformie walutowej złoty polski jako nasz narodowy pieniądz zajmie w układzie walut międzynarodowych miejsce, odpowiadające naszej faktycznej sile gospodarczej. Wartość jego będzie określona jako równa rublowi — walucie potężnego mocarstwa socjalistycznego, najmocniejszej walucie świata.

Reforma zostaje przeprowadzona w ten sposób, iż ceny i płace przelicza się wg jednakowego dzielnika 100 zł dotychczasowych równe 3 złotym w nowym pieniądzu. W ten sposób zachowany zostaje dotychczasowy układ cen i płac i stworzone zostają warunki dla dalszego wzrostu siły nabywczej pieniądza oraz podnoszenia się stopy życiowej mas pracujących. Ponieważ jednak osiągnięcie tych celów możliwe jest tylko, jeżeli spekulanci i wyzyskiwacze pozbawieni będą nagromadzonych w ich ręku znacznych zasobów gotówki, wymiana gotówki następuje nie w takim stosunku, jak przeliczenie cen i płac (100:3), lecz w stosunku niższym, a mianowicie 100 zł za 1 zł w nowym pieniądzu. Straty poniosą więc przede wszystkim elementy spekulacyjne, które nagromadziły wielkie zasoby gotówki.

Oszczędności ludności pracującej, złożone w kasach oszczędności, przeliczone zostają w takim samym stosunku jak ceny i płace, a więc pozostają nieuszczuplone. Dokonanie wymiany z końcem miesiąca, kiedy ludność pracująca z reguły wydatkowała już otrzymane uposażenia i zarobki, zmniejsza znacznie możliwość poniesienia strat przez robotników i pracowników umysłowych. Pracownikom, którzy ze względu na termin wypłaty mogą posiadać jeszcze gotówkę z poprzedniej wypłaty, wypłacone będzie dodatkowe wynagrodzenie wyrównawcze.

Możliwość poniesienia strat przez pracujących chłopów zmniejszona zostaje na skutek pełnego (na równi z płacami i cenami) przewartościowania wszystkich należności z tytułu skupu i kontraktacji artykułów rolnych i hodowlanych oraz przeliczenia drugiej raty podatku gruntowego i wpłaty na FOR według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 zł w nowym pieniądzu. Gospodarstwa mało- i średniorolne mogą ratę tę uiścić w dotychczasowym pieniądzu aż do 5 listopada 1950 r. i oprócz tego uzyskują dalszą możliwość poprawy swego położenia przez znaczne zmniejszenie ich zadłużenia wobec bogaczy wiejskich.

Niemniej jednak przy tak wielkiej i trudnej operacji nie da się uniknąć pewnych strat i ze strony niektórych ludzi pracy. Ludność pracująca miast i wsi jako całość uzyska jednak niewątpliwie wielkie korzyści z tej reformy, a straty poszczególnych osób zostaną szybko i z nadwyżką pokryte przez wprowadzenie nowego wysokowartościowego pieniądza, który posłuży dalszemu wzrostowi gospodarki i dobrobytu mas pracujących. Nie ulega wątpliwości, że w oparciu o nowy pieniądz, którego siła nabywcza będzie stale wzrastała, ułatwione i przyśpieszone będzie zbudowanie podstaw socjalizmu w Polsce i wzrost materialnego i kulturalnego poziomu mas pracujących, a więc wykonanie podstawowych zadań Planu Sześcioletniego.

Rząd R. P. wyraża przekonanie, że masy pracujące należycie ocenią przełomowe znaczenie reformy walutowej i przez swą świadomą i zdyscyplinowaną postawę przyczynią się do jej szybkiego i sprawnego przeprowadzenia.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. NOWY PIENIĄDZ

1 Z dniem 30 października 1950 r. wprowadza się nowy pieniądz, a mianowicie złoty równy 0,222168 grama czystego złota. Złoty dzieli się na 100 groszy.

2 Narodowy Bank Polski wypuszcza w obieg z dniem 30 października 1950 r. nowe banknoty i monety metalowe (bilon), opiewające na nowy pieniądz.

3 Nowe banknoty wypuszczone będą w odcinkach opiewających na 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł i 500 zł w nowym pieniądzu.

4 Nowe banknoty sporządzone będą na specjalnym trwałym papierze i opatrzone będą w odpowiednie znaki wodne.

5 Monety metalowe (bilon) wypuszczone będą w wartości 1 gr, 2 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr i 1 zł w nowym pieniądzu.

6 Banknoty opiewające na złote dotychczasowe przestają być prawnym środkiem płatniczym z upływem dnia 29 października 1950 r. Jednakże w celu umożliwienia ludności nieprzerwanego czynienia zakupów i korzystania z usług postanawia się, że banknotami opiewającymi na złote dotychczasowe w okresie do dnia 5 listopada 1950 r. włącznie płacić można za artykuły spożywcze i codziennego użytku oraz za podstawowe usługi, z tym, że banknoty dotychczasowe ulegają przy tym automatycznemu przeliczeniu według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 złotemu w nowym pieniądzu. Listę tych podstawowych artykułów i usług określa odrębna instrukcja Rady Ministrów.

7 Narodowy Bank Polski przeprowadzi wymianę banknotów opiewających na złote dotychczasowe na nowy pieniądz, według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 złotemu w nowym pieniądzu. Wymiana rozpocznie się z dniem 30 października 1950 r. i trwać będzie do dnia 8 listopada 1950 r. włącznie.

8 Zorganizowana zostanie taka ilość punktów wymiany, aby wymiana odbyła się szybko i sprawnie, w sposób najdogodniejszy dla obywateli. Ponadto w okresie wymiany banki i urzędy pocztowe przyjmować będą bez ograniczenia wpłaty w banknotach dotychczasowych, przeliczając je według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 złotemu w nowym pieniądzu.

9 Wszystkie banknoty dotychczasowe wymienia się bez ograniczenia ilości.

10 Po upływie okresu wymiany, tj. dnia 8 listopada 1950 r. godz. 18, banknoty dotychczasowe unieważnia się.

II. PŁACE I CENY

1 Wszystkie płace i wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, zaopatrzenia i stypendia ulegają przeliczeniu według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 3 złotym w nowym pieniądzu.

2 Wypłata robotnikom i pracownikom wynagrodzeń miesięcznych, płatnych z dołu za październik i z góry za listopad 1950 r. na-

c. d. str. 2

Rosną wały ochronne

*Częste zmiany poziomu wody na Wiśle oraz nieuregulowane jej koryto są przyczyną częstych zalewów okolić nadbrzeżnych. Zabezpieczenie tych obszarów przed klęską powodzi stało się troską państwa i miejscowej ludności. Przy budowie ochronnego wału w okolicach doliny sochaczewskiej pracują brygady SP oraz okoliczna ludność. Praca ich jest łatwiejsza, ponieważ większość ciężkich robót wykonują maszyny-spychacze. — **Na zdjęciu:** ładowanie piasku na wagoniki.* **(Foto — Film Polski)**

85 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego

Na popołudniowym posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dniu 28 bm. przedstawiciele wszystkich klubów poselskich jednomyślnie wypowiadali się za ratyfikacją układu między Rzeczpospolitą Polską a NRD o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej granicy państwowej.

Pos. Dworakowski (PZPR) stwierdził, że ratyfikacja układu zgorzeleckiego jest ukoronowaniem etapu normalizacji i stabilizacji stosunków na polsko-niemieckiej granicy.

Stwierdzając na zakończenie, że układ zgorzelecki jest fundamentem przyjaźni i dobrosąsiedzkiej współpracy między Polską a NRD, pos. Juszkiewicz (ZSL) oświadcza, że klub poselski Zjednoczonego Str. Ludowego głosować będzie za ratyfikacją.

Pos. Wende (SD) stwierdza, że szczerze demokratyczna, pokojowa polityka czołowych przywódców NRD każe patrzeć spokojnie w przyszłość rozwoju stosunków polsko-niemieckich. U podstaw tych historycznych przemian leży stalinowska teoria i praktyka przyjaźni, pokoju i współpracy między narodami. Dlatego też — mówi pos. Wende — chcemy powiedzieć naszym przyjaciołom w NRD, iż wierzymy, że pod ich przewodem NRD będzie konsekwentnie kontynuowała walkę o demokratyczne odrodzenie.

W imieniu katolicko-społecznego klubu poselskiego zabiera głos pos. Frankowski.

„Pragnę z trybuny sejmowej zwrócić uwagę zarówno katolikom w NRD, jak i katolikom polskim na konieczność zajęcia zdecydowanej postawy wobec nieobliczalnej akcji katolików zachodnio-niemieckich" — powiedział pos. Frankowski, stwierdzając następnie, że w sprawie granicy Odra-Nysa stoi w Polsce zwarty mur, katolicy zaś są jego częścią składową.

Ostatni mówca w dyskusji, pos. Kruczkowski (PZPR), nazywa układ zgorzelski jednym z aktów otwierających księgę nowej, pokojowej geografii świata.

Jednomyślność Sejmu, jako reprezentacji całego narodu, znalazła potwierdzenie w głosowaniu, w drugim i trzecim czytaniu.

Gdy wicemarszałek Barcikowski stwierdza uchwalenie ustawy ratyfikacyjnej, posłowie wstają i przez dłuższą chwilę manifestują uczucia radości. Wszyscy zwracają się w stronę loży dyplomatycznej, z której amb. Wolf pozdrawia Izbę, dziękując za tę manifestację przyjaźni. W owacji biorą również udział członkowie Rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele.

W następnym punkcie porządku dziennego przy pierwszym czytaniu projektu ustawy o zawodzie lekarza, zabrał głos wicemin. zdrowia Jerzy Sztachelski.

Następnie szereg projektów ustaw odesłano po odbyciu czytania do odpowiednich komisji.

Zmiana systemu pieniężnego

c.d. ze str. 1

stąpi w dniach od 30 października do 1 listopada 1950 r. w nowym pieniądzu.

3 Wszystkie ceny za towary i usługi ulegają przeliczeniu w tym samym stosunku jak płace, tzn. 100 zł dotychczasowych równe 3 złotym w nowym pieniądzu.

III. PRZELICZENIE ZOBOWIĄZAŃ

1 Wszystkie zobowiązania pieniężne publiczno- i prywatnoprawne przelicza się według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 złotemu w nowym pieniądzu, jednakże z wyjątkami określonymi poniżej.

2 Przeliczeniu według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 3 złotym w nowym pieniądzu ulegają następujące zobowiązania:

a Jeżeli wierzycielem jest Skarb Państwa (z tytułu podatków, opłat itp.), urząd, przedsiębiorstwo gospodarki uspołecznionej albo instytucja zawodowa, polityczna lub społeczna;

b Z tytułu umowy o pracę i stosunku służbowego;

c Należności, które w myśl przepisów o podatku od wynagrodzeń zrównane są z wynagrodzeniem albo zwolnione od tego podatku;

d Wkłady oszczędnościowe w instytucjach bankowych;

e Wkłady oszczędnościowe uczestników Społecznego Funduszu Oszczędnościowego, o ile wniesione zostały przez pracowników, posiadaczy gospodarstw średniorolnych i rybaków kutrowych;

f Udziały członków spółdzielni;

g Z tytułu kontraktacji i skupu artykułów rolnych i hodowlanych;

h Z tytułu robót, dostaw i usług wykonanych na rzecz wymienionych w pkt. a) jednostek gospodarki uspołecznionej;

i Zobowiązania osób prywatnych w stosunku do inych osób prywatnych.

3 Zobowiązania chłopów mało- i średniorolnych oraz robotników rolnych, jeżeli wierzycielem jest posiadacz gospodarstwa bogatego, ulegają przeliczeniu w stosunku 100 zł równe 1 złotemu w nowym pieniądzu.

4 Przeliczenie wkładów bankowych nastąpi w zależności od ich wysokości z tym jednak, że wkłady mniejsze (do 100.000 zł) przeliczone będą na równi z wkładami oszczędnościowymi.

5 Druga rata podatku gruntowego w 1950 r. i wpłata na FOR, płatne do 31 bm., przeliczone będą według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 1 zł w nowym pieniądzu pod warunkiem zapłaty do dnia 31 października 1950 r. włącznie, a gdy chodzi o gospodarstwa o przychodowości do 360.000 zł włącznie — do 5 listopada 1950 r.

IV. WALKA ZE SPEKULACJĄ WALUTOWĄ

1 Posiadanie na obszarze państwa walut obcych, monet złotych oraz złota i platyny (z wyjątkiem wyrobów użytkowych) bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest zakazane.

2 Każdy, kto w dniu 30 października 1950 r. posiada waluty obce, monety złote, złoto i platynę (z wyjątkiem wyrobów użytkowych) obowiązany jest w ciągu dwu tygodni zgłosić je Narodowemu Bankowi Polskiemu. Posiadacz może równocześnie złożyć wniosek do Komisji Dewizowej o udzielenie zezwolenia na dalsze posiadanie. Komisja Dewizowa udzielać będzie zezwoleń na dalsze posiadanie złota i platyny niezbędnych do wykonywania zawodu, oraz poszczególnych złotych monet. W przypadku odmowy zezwolenia posiadacz obowiązany jest w ciągu tygodnia odsprzedać Narodowemu Bankowi Polskiemu walutę obcą, monety złote, złoto i platynę (z wyjątkiem wyrobów użytkowych) bądź zdeponować je w tym Banku. Komisja dewizowa może na wniosek posiadacza depozytu zwalniać częściowo lub całkowicie zdeponowane w Narodowym Banku Polskim, waluty, monety, złoto i platynę, o ile przemawiają za tym ważne przyczyny.

3 Każdy, kto w przyszłości otrzyma walutę obcą w przesyłce z zagranicy, obowiązany jest w ciągu tygodnia odsprzedać ją Narodowemu Bankowi Polskiemu lub zdeponować w tym Banku. Depozyt może być zwolniony według zasad określonych w pkt. 2.

4 Posiadanie bez zezwolenia walut obcych, monet złotych, złota i platyny (z wyjątkiem wyrobów użytkowych) podlegać będzie surowej karze. **Kary za nielegalny handel walutą obcą,** monetami złotymi oraz złotem i platyną zostały zaostrzone, aż do kary śmierci włącznie, przy czym przestępstwa te podlegać będą sądom doraźnym.

V. KURS W STOSUNKU DO WALUT OBCYCH

1 Kurs złotego w stosunku do walut obcych ustala się zgodnie z relacją do złota.

2 Narodowy Bank Polski ogłosi nową tabelę kursów walut obcych, opartą na zasadzie określonej w pkt. 1.

VI. JEDNORAZOWE WYNAGRODZENIE WYRÓWNAWCZE, DODATKI I ZASIŁKI

1 Pracownicy, którzy w myśl przepisów prawa, umowy lub zwyczaju otrzymywać mają najbliższą (po wprowadzeniu nowego pieniądza) kolejną wypłatę dopiero dnia 2 listopada 1950 r. lub później, otrzymają najdalej do dnia 4 listopada 1950 r. jednorazowe wynagrodzenie wyrównawcze w nowym pieniądzu. Wynagrodzenie wyrównawcze zależne będzie od ilości dni kalendarzowych od 1 listopada rb. do następnej wypłaty oraz od przeciętnego faktycznie wypłaconego zarobku w okresie poprzednim. Sposób obliczenia wynagrodzenia wyrównawczego określa odrębna instrukcja Rady Ministrów.

2 Stypendyści otrzymają w czasie od 2 do 6 listopada 1950 r. jednorazowy dodatek w sumie 70 zł w nowym pieniądzu.

3 Emeryci, renciści i inne osoby otrzymujące stałe periodyczne zaopatrzenie ze środków publicznych, otrzymają jednorazowy zasiłek wynoszący od jednej czwartej do trzy czwartej miesięcznej emerytury, renty lub zaopatrzenia, w zależności od terminu wypłaty w miesiącu październiku. Sposób obliczenia zasiłku określa odrębna instrukcja Rady Ministrów.

Niezależnie od powyższego zasiłku, emerytury, renty i zaopatrzenia nadane przed 30 października rb. i nie wypłacone przed tym dniem, wypłacone będą przez PKO i urzędy pocztowe w nowym pieniądzu, przy przeliczeniu według stosunku 100 zł dotychczasowych równe 3 złotym w nowym pieniądzu.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1 Wszyscy ministrowie wydadzą w swoim zakresie działania zarządzenia, niezbędne dla niezwłocznego i ścisłego wykonania niniejszej uchwały.

2 Prezydia Gminnych i Powiatowych Rad Narodowych niezwłocznie ogłoszą w gminach i gromadach o postanowieniach niniejszej uchwały, dotyczących nowego pieniądza (rozdział I), płac i cen (rozdział II), przeliczenia zobowiązań oraz spłaty podatku gruntowego i FOR (rozdział III, pkt. 2, 3 i 5).

3 Uchwała wchodzi w życie z dniem 30 października 1950 r.

PREZES RADY MINISTRÓW
(—) J. CYRANKIEWICZ.

Komunikat Narodowego Banku Polskiego

o wymianie pieniędzy

Ustawą z dnia 28 października 1950 roku o zmianie systemu pieniężnego Narodowy Bank Polski został powołany do dokonania wymiany dotychczasowych banknotów na nowe banknoty i bilon, wprowadzone do obiegu z dniem 30 października 1950 r.

W związku z powyższym Narodowy Bank Polski podaje do wiadomości, co następuje:

1. Narodowy Bank Polski rozpocznie wymianę na terenie całego kraju z dniem 30 października 1950 r.

2. Wymiana trwać będzie od dnia 30 października do dnia 8 listopada 1950 r. włącznie.

3. Przy wymianie przyjmuje się relację 100:1, a więc przelicza się każde 100 jednostek dotychczasowych banknotów na 1 jednostkę pieniądza nowego, np.: 1 złoty na 1 grosz, 100 złotych na 1 złoty, 1.000 złotych na 10 złotych.

4. Nowe pieniądze będą wydawane w banknotach w odcinkach po zł 2, 5, 10, 20, 50, 100 i 500 oraz w bilonie po gr 1, 2, 10, 20, 50 i 1 zł.

5. Wymianie podlegają dotychczasowe banknoty bez ograniczenia sumy.

6. Wymiana odbywać się będzie w punktach wymiany organizowanych w miastach i w gminach wiejskich.

7. Adresy punktów wymiany i godziny przyjmowania do wymiany będą podane w obwieszczeniach na budynkach bankowych oraz w lokalach terenowych Rad Narodowych, ponadto w prasie miejscowej i przez radio. Punkty wymiany będą znajdowały się w zasadzie w budynkach banków poza oddziałami Narodowego Banku Polskiego, oraz w innych lokalach dostosowanych do celów wymiany.

8. Wymiana w miastach odbywać się będzie przez cały okres codziennie przez dziesięć godzin dziennie, tj. od godz. 8 do godz. 18; w poniedziałek, dnia 30 października — od godz. 9 do godz. 18.

9. Wymiana w gminach wiejskich będzie się odbywać tylko przez jeden dzień w ciągu okresu wymiany w dniu i godzinach, które poda do wiadomości w każdej gminie miejscowa Rada Narodowa.

10. Ilość okienek wymiany będzie zorganizowana w takiej ilości, jaka okaże się potrzebna dla terminowego i sprawnego wymienienia pieniędzy wszystkim wymieniającym.

11. Dla ułatwienia wymiany robotnikom zatrudnionym w większych zakładach produkcyjnych, wymiana będzie zorganizowana w obrębie tych zakładów. O terminie tego rodzaju wymiany zawiadomi pracowników administracja zakładu.

12. Dla udogodnienia wymiany pracownikom zatrudnionym w urzędach, instytucjach, biurach, przedsiębiorstwach handlowych i usługowych oraz w mniejszych zakładach produkcyjnych, wymienione instytucje dokonają wymiany za pośrednictwem swych delegatów. Tego rodzaju wymiana będzie dokonywana przez delegatów w punktach wymiany przy oddzielnych okienkach. Przy tych samych okienkach będą mogły być wymieniane również pieniądze zebrane od mieszkańców bloków, osiedli i większych domów.

Delegaci instytucji, zakładów, biur, przedsiębiorstw itp., zatrudniających większą ilość pracowników, dokonają wymiany w oddziałach Narodowego Banku Polskiego w dniach określonych przez kierownika oddziału.

Dowodem dla punktów wymiany, że pieniądze przedstawione do wymiany pochodzą od pracowników wymienionych instytucji lub z innej zbiorczej wymiany, jak mieszkańców jednego domu itd., jest zaświadczenie wydane przez te instytucje lub komitet blokowy.

13. Dla przyśpieszenia wymiany i dla uniknięcia straty czasu zaleca się dokonywać wymiany zbiorowo za pośrednictwem delegatów zakładów pracy i komitetów blokowych. W ten sposób zmniejszy się ilość zgłaszających się przy okienkach kasowych i uniknie natłoku i usprawni wymianę.

14. Sprawny przebieg wymiany w dużym stopniu zależy od dokładnego i szybkiego przeliczania przez kasjerów składanych do wymiany banknotów. Wobec tego Narodowy Bank Polski zwraca uwagę na konieczność prawidłowego ułożenia banknotów według odcinków, uformowania ich w paczki po sto sztuk i ujęcia tych paczek w opaski.

Przy wymianie większej ilości różnych odcinków zaleca się przedtem wypełnić zestawienie z podaniem rodzajów odcinków, ich ilości oraz sumy poszczególnych odcinków i sumy ogólnej.

Narodowy Bank Polski prosi wszystkich zgłaszających się do wymiany o przedkładanie banknotów uporządkowanych według przytoczonych wyżej wskazówek.

15. Narodowy Bank Polski zwraca uwagę, że określony przez ustawę dziecięciodniowy termin dla wymiany jest dostatecznie długi na to, by wszyscy wymieniający mogli dokonać wymiany bez zbytniego pośpiechu.

Oddziały Narodowego Banku Polskiego w terenie otrzymały polecenie zorganizowania w miastach i gminach takiej ilości punktów, a w punktach tych tylu okienek, by w praktyce załatwić wszystkich wymieniających w terminie krótszym od przewidzianego w ustawie.

Z tego więc względu nie należy tłoczyć się przy okienkach kasowych w pierwszych dniach wymiany, lecz zgłaszać się stopniowo i równomiernie przez cały czas jej trwania. Należy w tym względzie z pełnym zaufaniem stosować się do wskazówek, rad i zaleceń osób, kierujących akcją wymiany i organów porządkowych.

NARODOWY BANK POLSKI

Wypłata rent, emerytur, zaopatrzeń i stypendiów

Dla ochrony interesów osób otrzymujących renty, emerytury oraz inne stałe zaopatrzenie a także stypendia, uchwała Rady Ministrów postanawia, że osoby te otrzymają niezależnie od normalnie przypadającej im renty, emerytury, zaopatrzenia lub stypendium — dodatkowy, jednorazowy zasiłek wg następujących zasad:

Jeśli ostatnia wypłata w dotychczasowym pieniądzu renty, emerytury lub innego stałego zaopatrzenia została przez instytucję wypłacającą nadana pod adresem uprawnionego w pierwszej dekadzie miesiąca października br., zasiłek wyniesie jedną czwartą należnej renty, emerytury lub innego stałego zaopatrzenia.

Jeśli ostatnia wypłata została nadana pod adresem uprawnionego w drugiej dekadzie miesiąca października br., to zasiłek wyniesie połowę należnej renty, emerytury lub innego stałego zaopatrzenia, wreszcie osoby dla których ostatnią wypłatę nadano w trzeciej dekadzie miesiąca października br., otrzymają zasiłek wynoszący trzy czwarte należnej emerytury, renty lub innego stałego zaopatrzenia.

Obliczone w powyższy sposób kwoty zasiłków podlegają przeliczeniu na nowy pieniądz wg stosunku jeden złoty dotychczasowy równa się trzem groszom.

Zasiłki te przekazane mają być pod adresem uprawnionych jak najwcześniej, a w każdym razie nie później niż do 15 listopada br. włącznie.

Ponadto Rada Ministrów postanowiła wypłacić słuchaczom szkół wyższych oraz innym osobom pobierającym stypendia ze środków publicznych jednorazowy dodatek w wysokości 70 zł nowych, bez względu na rodzaj i wysokość otrzymywanego stypendium. Ten jednorazowy dodatek wypłacony będzie za pośrednictwem kwestur szkół wyższych w nieprzekraczalnym terminie do 6 listopada br. włącznie.

Wypłaty wynagrodzeń

za pracę w nowym pieniądzu

(streszczenie instrukcji Rady Ministrów)

Wszelkie wynagrodzenia za pracę, należne wg umów o pracy lub umów służbowych wypłaca się począwszy od dnia 30 października 1950 r. w nowym pieniądzu bez względu na okres, za który wynagrodzenia te zostaną obliczone.

Kwotę przypadającą do wypłaty w dotychczasowym pieniądzu netto należy przeliczyć na nowy pieniądz w stosunku jeden złoty dotychczasowy równa się — trzy grosze nowe i wypłacić w nowym pieniądzu. Zabrania się dokonywać z upływem dnia 29 października w dotychczasowym pieniądzu jakichkolwiek bądź wypłat.

Wynagrodzenia, tzn. zarówno cały zarobek, jak zaliczki lub wypłaty reszty zarobku, których termin płatności przypada wg obowiązujących przepisów prawnych, postanowień zbiorowych układów pracy lub umów indywidualnych, w dniu 31 października br., tzn. w szczególności wynagrodzenia miesięczne, płatne z dołu za październik, lub płatne z góry za listopad, należy wypłacać począwszy już od poniedziałku, dnia 30 października, w ciągu dnia 31 października, najdalej zaś 1 listopada br.

Wszelkie prace związane z ustaleniem zapotrzebowania na nowy pieniądz przeznaczony na wypłatę wynagrodzeń w dniach 30 i 31 października i w dniu 1 listopada br. należy rozpocząć już w najwcześniejszych godzinach porannych w niedzielę, dnia 29 października, tak, aby zapotrzebowanie to mogło być zgłoszone do NBP lub innej właściwej kasy możliwie już w niedzielę, dnia 29 października.

Jeśli w jakimkolwiek urzędzie, zakładzie, instytucji lub przedsiębiorstwie nie będzie można zakończyć wypłat wynagrodzeń w dniach 30 i 31 października, to urzędy te, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa uruchomią swe biura wypłat także w dniu 1 listopada rb. bez względu na przypadający w tym dniu dzień świąteczny.

Pracownicy, którzy następną kolejną wypłatę (cały zarobek, zaliczkę, lub resztę zarobku) otrzymać mają dopiero w dniu 2 listopada rb. lub w dniach późniejszych, otrzymają w nieprzekraczalnym terminie do 4 listopada rb. wyrównanie chroniące ich przed skutkami wymiany przeprowadzonej na ogólnych zasadach. Dotyczy to tych pracowników, którzy w związku z otrzymaniem wypłaty w dniu 2 listopada albo później będą musieli utrzymywać się z pieniędzy uzyskanych z wymiany reszt swej poprzedniej wypłaty na nowy pieniądz na ogólnych zasadach.

Wyrównanie to obliczone będzie w sposób następujący: Ostatnią wypłatę (zarobku, pensji lub zaliczki) netto dzieli się przez ilość dni kalendarzowych, które upływają od dnia ostatniej wypłaty do dnia najbliższej wypłaty. Otrzymaną sumę przypadającą średnio na jeden dzień utrzymania mnoży się przez ilość dni upływających od 1. 11. włącznie do dnia poprzedzającego dzień najbliższej wypłaty włącznie (nie więcej jednak niż za 15 dni). Za każdą złotówkę wyliczonej w ten sposób sumy wypłaca się dwa grosze wyrównania w nowym pieniądzu. Przeliczenie w stosunku jeden złoty dotychczasowy równa się dwa grosze nowe a nie trzy grosze nowe, stosuje się dlatego, że jeden nowy grosz za jednego złotego dotychczasowego pracownik otrzyma wymieniając pieniądze pozostałe z poprzedniej wypłaty.

Weźmy prosty przykład: pracownik otrzymuje wynagrodzenie w dwóch ratach. Pierwszą ratę otrzymał 23 października, drugą zaś powinien dostać 5 listopada, czyli po trzynastu dniach. Przy ostatniej wypłacie otrzymał 13.000 zł, a więc dzienny zarobek wypada (13.000 : 13) 1.000 zł. Ponieważ od 1 listopada do dnia wypłaty (6. 11.) upłynie 5 dni,

(Ciąg dalszy na stronie 4)

Ochrona interesów

chłopów małorolnych i średniorolnych

Celem zabezpieczenia w związku z wymianą pieniądza interesów mało- i średniorolnych chłopów, uchwałą Rady Ministrów, instrukcja Ministra Finansów daje chłopom mało- i średniorolnym możność zapłacenia drugiej raty podatku gruntowego oraz wpłat FOR za 1950 r. w ulgowym terminie do 5 listopada br. włącznie w dotychczasowym pieniądzu w wysokości wskazanej w nakazie. Płatnicy podatku gruntowego o przychodowości gospodarstwa powyżej 360.000 złotych mogą wpłacić drugą ratę podatku gruntowego i FOR w dotychczasowym pieniądzu i w dotychczasowym wymiarze tylko do 31 października br. włącznie.

Wkłady, które chłopi wpłacili dotychczas na FOR, Państwo przelicza: średniorolnym w stosunku 100 zł dotychczasowych równa się trzem złotym nowym i bogaczom wiejskim w stosunku: 100 zł dotychczasowych równa się jeden nowy złoty.

Wszystkie oszczędności chłopów złożone w kasach oszczędnościowych i w bankach oraz wszystkie udziały w spółdzielniach przeliczone zostają w stosunku 100 zł dotychczasowych równe trzem złotym nowym to jest wg ich pełnej wartości. Wszystkie należności od Państwa i spółdzielczości z tytułu kontraktacji, skupu, dostaw, robót i usług zostają spłacone chłopom w stosunku trzy nowe złote za sto złotych dotychczasowych czyli bez żadnego uszczerbku.

Wszystkie długi małorolnych i średniorolnych chłopów zaciągnięte u bogaczy wiejskich i lichwiarzy mają być spłacone w stosunku za sto złotych dotychczasowych — jeden złoty nowy, czyli ulegają zmniejszeniu do trzeciej części.

Kolejny odcinek powieści ukaże się w numerze jutrzejszym

Z CAŁEJ POLSKI

ZMP wydaje gazetki ścienne

KRAKÓW (A) W Państwowej Szkole Przemysłowej w Krakowie otwarta została międzyszkolna wystawa ściennych gazetek szkolnych.

Na wystawie znajduje się ponad 40 ZMP-owskich gazetek szkolnych, które tematycznie związane są z Miesiącem Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, z zagadnieniami walki o pokój, realizację planu naukowego w szkołach oraz współzawodnictwem w nauce.

Dla najlepszych szkolnych zespołów redakcyjnych przewidziane są nagrody książkowe.

Plac Zwycięstwa w nowej postaci

ŁÓDŹ (kb) Znany w Łodzi szczególnie z wielkich uroczystości masowych pl. Zwycięstwa leżący wzdłuż ul. J. Stalina znajduje się obecnie w stadium gruntownej przebudowy, której celem jest przygotowanie tego wielkiego placu do uroczystości masowych.

Usuwany stary bruk z „kocich łebków" zastępowany jest piękną, trwałą, gładką nawierzchnią, na środku placu stanie rzeźba a naprzeciwko linii ul. J. Stalina — stałe trybuny. Cały plac okolony będzie efektownym murkiem i balustradą. Zakończenie robót nastąpi przed dniem 1 maja 1950 r.

Targowisko przeniesione zostanie na plac przy narożniku ulic Wodnej i Nawrotu.

CHCESZ ZOSTAĆ KORESPONDENTEM IKP? —

Przysyłaj nam —

krótkie, treściwe i obiektywne wiadomości o życiu Twojego miasta, lub Twojego zakładu pracy. Podkreślaj osiągnięcia, krytykuj niedomagania!

Pisz do nas na adres:

redakcja IKP, dział terenowy, Bydgoszcz, Czerwonej Armii 20.

Nowy symbol braterskiej więzi między Polską i Czechosłowacją

„Praha" w Warszawie

otwarta w 32 rocznicę powstania CSR

WARSZAWA [A] 28 bm. w 32 rocznicę powstania Republiki Czechosłowackiej, odbyła się w Warszawie uroczystość otwarcia nowowybudowanego kina na Pradze, któremu — dla zamanifestowania braterskiej więzi łączącej Polskę i Czechosłowację — nadano nazwę „Praha". Uroczystość przemieniła się w manifestację serdecznych uczuć łączących narody Polski i Czechosłowacji.

Na uroczystość przybyli członkowie Rządu RP, członkowie Ambasady Czechosłowackiej z ministrem pełnomocnym Slansky'm na czele, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego akredytowanego w Warszawie przedstawiciele PZPR, stronnictw politycznych, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej związków zawodowych organizacji społecznych i świata artystycznego Stolicy. W otwarciu wzięli również udział robotnicy, którzy wyróżnili się przy budowie kina.

Dyrektor naczelny PP „Film Polski" — Albrecht powitał serdecznie przybyłych gości.

Uroczystego aktu otwarcia kina dokonał minister Kultury i Sztuki Stefan Dybowski i minister pełnomocny Czechosłowacji w Warszawie — Slansky.

Po odegraniu hymnów narodowych Czechosłowacji i Polski uczestnicy uroczystości obejrzeli film dokumentarny produkcji polskiej pt. „Nowa sztuka" oraz film czechosłowacki pt. „Nowa Czechosłowacja".

* * *

W budynku nowootwartego kina mieści się również oddział Klubu Międzynarodowej Książki i Prasy w Warszawie. Oddział posiada nowocześnie urządzony salon prasy, czytelnię oraz stoisko sprzedaży gazet i czasopism zagranicznych.

* Śląsk * Warszawa * Łódź * Katowice budują Nową Hutę

KRAKÓW (A). Doceniając znaczenie przedterminowej realizacji budowy Nowej Huty dla dobra gospodarki narodowej i mas pracujących, w każdą niedzielę przyjeżdżają do Nowej Huty liczne ekipy ochotnicze z różnych zakładów pracy. fabryk, szkół i urzędów, kół ZMP i LK, aby wziąć udział w budowie czołowego obiektu sześciolecia.

W ostatnich dwóch tygodniach, do pracy przy budowie pierwszego w Polsce socjalistycznego miasta ludzi pracy, samorzutnie zgłosiło się ponad 2.500 osób, które przepracowały około 12 tys. godzin.

Liczne ekipy ze Śląska, Warszawy, Łodzi, Katowic i innych miast całej Polski, osiągają doskonałe wyniki w pracach ziemnych i wyładunkowych na terenie osiedla.

M. in. przybyła z Kielc 26-osobowa grupa murarzy — przodowników pracy, którzy przepracowali po 8 godzin przy murowaniu bloków osiedla, uzyskując przeciętnie po 160 proc. normy. Murarze kieleccy rzucili wezwanie, skierowane do murarzy całego kraju, aby w dniach wolnych od zajęć organizowali wyjazdy ochotniczych ekip do Nowej Huty. Na apel kieleckich przodowników pracy odpowiedzieli pierwsi murarze z Opola i Radomia.

Przed zimowym sezonem budowlanym

WARSZAWA (a) W związku ze zbliżającym się zimowym sezonem budowlanym Ministerstwo Budownictwa wydało zarządzenie dotyczące przygotowania personelu technicznego do wykonawstwa budowlanego w okresie zimowym.

Zarządzenie zobowiązuje Centralne Zarządy przedsiębiorstw budowlanych centralne biura projektów architektonicznych i budowlanych, centralne biura projektów i studiów ZOR, inspektoraty nadzoru budowlanego oraz wydziały budowlane prezydiów rad narodowych do zorganizowania w tym celu specjalnych kursów.

Program szkolenia obejmuje ogólne zasady organizacji budowy, planowania oraz metody wykonawstwa budowlanego w warunkach zimowych.

Szkoleniu podlegają majstrowie, brygadziści i kierownicy zespołów, kierownicy budów projektanci, konstruktorzy i kalkulatorzy państwowych biur projektowych, inspektorzy techniczni centralnych zarządów, zjednoczeń, przedsiębiorstw, oddziałów i grup robót i inspektorzy nadzoru budowlanego.

W myśl zarządzenia, na każdej budowie powinny być przeszkolone przy najmniej 2 osoby z personelu technicznego.

Wojna to ruiny miast, zabytków sztuki, szkół i wielomilionowe ofiary ludzkie

Pokój to nowe wspaniałe miasta, muzea, odbudowane ze zniszczeń szkoły - dobrobyt wszystkich ludów świata.

Nauczyciele w roli uczniów uczniowie - w roli nauczycieli

ŁÓDŹ (k) W ub. sobotę i niedzielę toczyły się w Łodzi obrady czterech równoczesnych konferencji nauczycielstwa łódzkich szkół zawodowych: elektrycznych, budowlanych, mierniczych, metalowych, energetycznych, administracyjno-handlowych, planowania i statystyki, gospodarczych, konserwowych, farmaceutycznych, pielęgniarskich, felczerskich, pocztowych, foto-technicznych, dentystycznych, odzieżowych, wełnianych, gumowych, bawełnianych, jedwabniczo-galanteryjnych i przemysłu graficznego. Obrady odbyły się w sali PSTP, w Domu Kultury przy ul. Prządzalnianej, w sali Związku Zawodowego Samorządowców oraz w Państwowym Technicum Włókienniczym.

Nauczyciele wraz z przedstawicielami zarządów zainteresowanych przemysłów, związków zawodowych i młodzieży zorganizowanej w ZMP przedyskutowali problemy wiążące się z Planem 6-letnim i potrzebą przygotowania dla jego realizacji odpowiednio licznych i dobrze wykwalifikowanych kadr młodych pracowników.

Uczestnicy konferencji wysunęli szereg postulatów i wniosków zmierzających do tych celów a dowodzących, że dobrze pojmują swe zadanie w szkolnictwie Polski Ludowej.

Konferencje nie stały się powodem zawieszenia w sobotę lekcji, gdyż na katedrach zasiedli w roli nauczycieli najlepsi uczniowie wyższych klas szkół zawodowych.

Śmierć gruźlicy!

ŁÓDŹ (A). W woj łódzkim zapoczątkowane zostały przygotowania do „dni przeciwgruźliczych" które w roku bieżącym trwać będą od 1 do 10 grudnia Podczas trwania „dni" w zakładach pracy, spółdzielniach produkcyjnych i Państwowych Gospodarstwach Rolnych urządzane będą liczne odczyty i pogadanki popularyzujące walkę z gruźlicą. PCK rozpoczął już zakrojone na dużą skalę szkolenie przewodników zdrowia spośród robotnik. zakładów przemysłowych i młodzieży szkolnej.

Do najbardziej zaniedbanych dotychczas pod względem zdrowotnym miejscowości w woj. łódzkim wyjadą ruchome ambulanse lekarskie, które przeprowadzą badania i prześwietlania, ludności wiejskiej aparatami Roentgena.

400 kobiet tworzy swoją przyszłość

PIOTRKÓW TRYB. (Stp.) W swoim czasie pisaliśmy w sprawozdaniu z działalności Urzędu Zatrudnienia w Piotrkowie Tryb. o powołaniu do życia na terenie Piotrkowa Krawieckiej Spółdzielni Pracy „Nasza Przyszłość", która przede wszystkim dała zatrudnienie przygotowanym do zawodu przez Urząd Zatrudnienia i Ligę Kobiet — kobietom.

Obecnie spółdzielnia ta zatrudnia już ponad 400 kobiet, z których część uprzednio pracowała chałupniczo, a nierzadko — jako samodzielne krawcowe. Po zainstalowaniu niezbędnych urządzeń technicznych i elektrycznych maszyn do szycia praca szwaczek stała się lżejsza i podniosły się możliwości produkcyjne. Wprowadzone tu współzawodnictwo pracy nie tylko wzmogło wydajność pracy, ale także zwiększyło zarobki członkiń spółdzielni. W tej chwili 80 proc. załogi objętych jest akcją współzawodnictwa pracy.

W zrozumieniu istniejących trudności mimo braku odpowiednich lokali, spółdzielnia „Nasza Przyszłość" stara się obecnie uruchomić jak najwięcej punktów usługowych dla świata pracy. Ostatnio przy ul. Stalina 78 otworzono punkt usługowy krawieczczyzny lekkiej (damskiej), zaś przy ul. Stalina 58 — krawiectwa ciężkiego, gdzie do szycia przyjmowane są ubrania, kostiumy, żakiety, płaszcze itp.

W najbliższym czasie uruchomiony zostanie trzeci punkt usługowy, mianowicie zakład wyrobu kapeluszy,

11 dni miast 2 miesięcy

oto rezultat stosowania rotaniny

WARSZAWA (PAP). Powszechnie stosowane już w przemyśle garbarskim nieznane u nas dawniej garbniki syntetyczne, tzw. rotaniny przynoszą poprawę jakości wytwarzanych skór oraz wpływają na skrócenie cyklów produkcyjnych.

Prawie we wszystkich garbarniach okręgu warszawskiego upowszechnia się również mechaniczne suszenie skór. W tym celu instaluje się w zakładach suszarki mechaniczne oraz inne urządzenia.

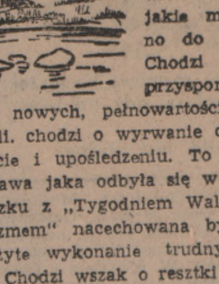
Nowe sposoby garbowania i suszenia skór ułatwiają pracę robotnikom zatrudnionym bezpośrednio w produkcji.

„Przed wojną — mówi majster Garbarni nr 2, ob. Muzykiewicz — cykl produkcyjny przy garbowaniu skór podeszwowych trwał blisko rok. Dziś dzięki stosowaniu garbników syntetycznych wyprawienie takiej skóry trwa zaledwie 32 dni. Tak samo jest z suszeniem skór. Np. skóry miękkie dzięki mechanicznym suszarkom gotowe są już po 6 godzinach, gdy przedtem czas ich suszenia trwał 24 godziny."

Przy stosowaniu rotanin krótszy jest również cykl wyprawiania skór miękkich. Z 2 miesięcy zmalał on dziś do 11 dni. „Tzw. odmięśnianie skóry trwało kiedyś bardzo długo, a jeden robotnik mógł w ciągu dnia usunąć resztki mięsa zaledwie z 200 skór. Teraz, gdy posługujemy się sprawnie działającymi maszynami — mówi majster Ślusarski — można usunąć w ciągu dnia resztki mięsa z 1.000 skór."

List znad Olzy

Śląsk Cieszyński nie chce mieć analfabetów

CIESZYN (most) Każdy instruktor do walki z analfabetyzmem—są to w przeważnej mierze nauczyciele — rozumie wielkość zadania, jakie mu powierzono do wykonania. Chodzi wszak o przysporzenie państwu nowych, pełnowartościowych obywateli. chodzi o wyrwanie człowieka ciemnocie i upośledzeniu. To też ostatnia odprawa jaka odbyła się w Cieszynie w związku z „Tygodniem Walki z Analfabetyzmem" nacechowana była troską o należyte wykonanie trudnych zobowiązań. Chodzi wszak o resztki analfabetów, którzy dotychczas albo ukrywali się ze swoją ciemnotą, albo trwali w uporze, i nie chcieli się uczyć. Trudności piętrzą się zwłaszcza jeśli chodzi o bardzo rozległe wsie górskie, jak Brenna czy Istebna, gdzie dotarcie do domu analfabety jest czasem bardzo uciążliwe. zwłaszcza zaś w okresie jesiennym lub zimowym. Mimo tych specyficznych trudności zmobilizowano wszystkie siły, aby w okresie „Tygodnia Walki z Analfabetyzmem" proces ostatecznej likwidacji tej spuścizny dawnych czasów nasilić.

*

Akcja ta znajduje się na dobrej drodze. Niektóre miejscowości, jak np. Geleszów stosują swoiste metody aby wyłapać wszystkich analfabetów. I tak przy wypłacie fabrycznej każdy pracownik musi osobiście wypisać pokwitowanie, co daje łatwą sprawdzalność jego umiejętności czytania i pisania. W gminie Hażlach każda organizacja wzięła sobie pod opiekę jednego analfabetę. Ogółem na terenie powiatu cieszyńskiego znajduje się jeszcze 265 analfabetów, z czego pobiera naukę na kursach 48, uczestniczy zaś w indywidualnym nauczaniu 88. Indywidualnym i zespołowym nauczaniem objętych jeszcze zostanie 129 osób. Jest to resztka z ogólnej liczby 2200 analfabetów, jakich doliczono się w chwili rozpoczęcia akcji likwidacji analfabetyzmu. Blisko 90 proc. spośród analfabetów, to ludzie, którzy przywędrowali na Śląsk Cieszyński głównie w okresie powojennym. Zaledwie nieliczni analfabeci uchylają się od obowiązku nauki czytania i pisania, zdecydowana większość docenia wartość zdobycia znajomości abecadła i chętnie uczęszcza na kursy. Dla reszty analfabetów. jacy znajdą się jeszcze na terenie Cieszyna powtórzone zostaną w poszczególnych zakładach pracy kursy. Ambicją zaś każdego zakładu pracy będzie, aby nie mieć u siebie ani jednego analfabety.

„Zaczarowany świat" w przedszkolach toruńskich

Dzieci i kukiełki nawiązują kontakt ze sobą

TORUŃ (kz). Przy przedszkolu nr 13 w Toruniu zorganizowano amatorski teatrzyk kukiełek pod nazwą „Zaczarowany świat". Teatrzyk powstał z inicjatywy kierowniczki przedszkola ob. Lassoty. Do opracowań i reżyserii poproszono ob. Augulową, znaną Toruniowi z przedstawień dziecięcych w Teatrze Ziemi Pomorskiej. Udział w przedstawieniu biorą matki dzieci z przedszkola oraz gromadka dzieci.

Nowopowstały teatr kukiełek dla przedszkoli jest *pierwszym i jedynym teatrze na skali ogólnopolskiej i traktowany jest jako pomoc naukowa.* Dzieci zapoznają się z bajką, której tematyka jest dostosowana do rzeczywistości, zaś muzykę poznają od strony instrumentalnej i metodycznej. Teatrzyk postanowił gościć w każdym przedszkolu. W tym celu przedszkola otrzymują materiał pedagogiczny, który uprzednio winien być przerobiony z dziećmi. Po przedstawieniu — dzieci opisują lub rysują sceny, które zostają przesłane kierownictwu teatru do ewentl. wykorzystania przy sztuce następnej.

Należy podkreślić, że jest to jeszcze jeden olbrzymi postęp w rozwoju przedszkola. Scena nie tylko bawi, ale uczy, rozwija umysł dziecka i przyczynia się do poznania piękna świata.

Kukiełki powstały po prostu z pracy kierownictwa i bez specjalnych funduszów. W chwili obecnej każde z przedszkoli zadeklarowało pewną sumę miesięczną na zakup potrzebnego sprzętu i materiału.

Obecne na premierze kukiełek dzieci, żywo śledziły przygody kuchareczki Petronelki, której cały świat pomagał. Żywy kontakt dzieci z Petronelką został zawiązany. Nadprogramowo Petronelka opowiadać musiała dzieciom, co ugotowała na obiad.

Teatr kukiełek jest jedną ze zdobyczy budującego się socjalizmu. Doceniając nowopowstałą placówkę na premierę przybyli: przew. MRN Wardach, sekr. PZPR, przedst. zw. zaw., Wydz. Kultury i Oświaty Kom. Rodzicielskiego oraz zaproszeni goście. „Zaczarowany świat" niech wiedzie milusińskich do prawdy i uświadomienia życiowego.

Zmiana systemu pieniężnego

(Dalszy ciąg ze strony 2)

należy się wyrównanie za pięć dni, czyli za 5.000 zł, licząc dwa grosze za każdą starą złotówkę, wypada 100 nowych złotych. Czy pokrywa to całkowicie stratę poniesioną przy wymianie? Tak, pokrywa. Nasz pracownik wymienił 5.000 zł w gotówce tak jak wszyscy inni wg stosunku 100 starych złotych równa się 1 nowemu złotemu i otrzymał 50 zł. Wraz z wyrównaniem wynoszącym 100 złotych, otrzyma więc za swój poprzedni zarobek 150 złotych, czyli swoje pieniądze wg stosunku: 100 starych złotych równe 3 nowe złote. Ponieważ wszystkie ceny są przeliczone w tym samym stosunku, nie poniesie on żadnej straty.

Kierownicy urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw, winni niedokonania w ustalonym terminie wypłat, o których mowa, pociągnięci zostaną do odpowiedzialności.

Do wiadomości finansowych pracowników urzędów, przedsiębiorstw i instytucji

Osoby, które zainkasowały pieniądze na rzecz urzędów, przedsiębiorstw i instytucji a jeszcze się z nich nie wyliczyły jak np. inkasenci, poborcy podatkowi itp. winny w dniu 30 października br. złożyć rozliczenie i wpłacić zainkasowaną sumę do kasy. Jeżeli nie mogą tego uczynić osobiście (z powodu nieobecności w siedzibie urzędu czy przedsiębiorstwa, niemożności powrotu do dnia 30 października itp.) należy przesłać rozliczenie wraz z dokumentami dowodowymi listem poleconym w dniu 30 października.

To samo dotyczy osób, które otrzymały zaliczki od urzędów, przedsiębiorstw i instytucji, z których mają obowiązek się rozliczyć.

Pomnik ku czci „Młodej Gwardii"

MOSKWA (PAP). Komitet do Spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR zatwierdził projekt pomnika, który zostanie wzniesiony ku czci bohaterów Krasnodonu — członków młodzieżowej organizacji podziemnej „Młoda Gwardia", którzy polegli w walce przeciwko najeźdźcom niemiecko - faszystowskim w mieście Krasnodonie na Ukrainie.

Wysokość pomnika sięgać będzie 11 metrów. Odlany będzie z brązu i wzniesiony na fundamencie z różowego marmuru.

Stan zdrowia Thoreza

GENEWA (PAP) Dziennik paryski „Humanite" donosi, że stan zdrowia Maurice Thoreza w dalszym ciągu szybko się poprawia i że za kilka dni lekarze zezwolą mu wstać z łóżka.

Sprzedaż towarów

świadczenie usług w okresie wymiany pieniądza

Celem umożliwienia ludności zakupu artykułów spożywczych i codziennego użytku oraz korzystania ze środków komunikacji i in. niezbędnych usług w okresie wymiany kiedy jeszcze nie wszyscy będą w posiadaniu nowych pieniędzy. Rada Ministrów ustaliła następujące zasady, obowiązujące w handlu:

Wymiana pieniądza rozpoczyna się od 30 października.

W dniu 30 października obowiązują następujące przepisy: wszystkie sklepy i punkty sprzedaży i zakłady usługowe będą czynne. Począwszy od dnia 30 października można nabywać wszelkie towary i opłacać wszelkie usługi za nowy pieniądz po cenach przeliczonych w stosunku jeden złoty dotychczasowy równa się trzem nowym groszom. Za dotychczasowe pieniądze można do dnia 5 listopada włącznie nabywać następujące artykuły: mięso, wędliny nietrwałe (kiełbasa zwyczajna, krakowska, parówki, serdelowa itp.), warzywa, jaja, tłuszcze, mleko, ziemniaki, chleb, sól, owoce, ryby potrawy i napoje w zakładach gastronomicznych z wyj. alkoholowych (prócz piwa), lekarstwa, książki, gazety, czasopisma, kwiaty, wiązanki, świeczki oraz w kioskach zapałki i papierosy.

Podobnie dotychczasowym pieniądzem można opłacać następujące usługi: gaz, elektryczność, wodę, przejazdy kolejowe, tramwajowe, autobusowe, trolleybusowe, lotnicze, przejazdy taksówkami i dorożkami, bilety widowiskowe, honoraria lekarskie, dentystyczne, po[illegible]ze, pielęgniarskie, oraz opłaty sanatoryjne, hotelowe i pensjonatowe.

Przy nabyciu wymienionych towarów i korzystaniu z wymienionych usług za dotychczasowe pieniądze obowiązuje cena w nowym pieniądzu przy czym dotychczasowe banknoty przyjmuje się w stosunku 100 zł dotychczasowych równa się jeden złoty w nowym pieniądzu.

Począwszy od 30 października na listy i przesyłki pocztowe można naklejać dotychczasowe znaczki, ale w potrójnej wysokości. Znaczki pocztowe sprzedaje się za nowe pieniądze po cenie: 1 zł dotychczasowy równa się jeden grosz — lub za stare pieniądze płacić sumę wskazaną na znaczku.

Wszystkie przedsiębiorstwa handlowe lub usługowe — państwowe, spółdzielcze i prywatne obowiązane są do normalnej pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kto utrudnia przeprowadzenie zmiany systemu pieniężnego przez nieotwieranie sklepów, ograniczanie sprzedaży, pobieranie wyższych cen od ustalonych obowiązującymi zarządzeniami, bądź też przez inne czyny godzące w interes społeczny, będzie surowo karany.

Przez cały okres trwania wymiany będzie przeprowadzona państwowa i społeczna kontrola sklepów oraz instytucji i zakładów usługowych.

Liga Kobiet dba o życie artystyczne

WARSZAWA (A). W dniu 27 bm. w Państwowym Teatrze Narodowym odbyło się uroczyste zakończenie Festiwalu Zespołów Artystycznych Ligi Kobiet, połączone z pokazem wyróżnionych zespołów. Osiągnięcia Festiwalu zreasumowała wiceprzewodnicząca Zarz. Główn. Ligi Kobiet — dr Z. Wasilkowska.

Spośród 73 zespołów, biorących udział w Festiwalu, nagrody przyznano 38 zespołom. W dziale zespołów dramatycznych dwie równorzędne pierwsze nagrody otrzymały zespoły: z Pasłęka (fragmenty „Radosnej pracy" — Awdiejewa) oraz z Glinek Mariampolskich (jednoaktówka „Będę sołtysem" — pióra i reżyserii Olgi Węgrzynowej).

W dziale widowisk regionalnych pierwszą nagrodę otrzymał zespół z Mrągowa za „Wesele murarskie". W dziale recytacji pierwsze miejsce zdobył zespół z Wałbrzycha, który wystąpił z montażem poetyckim pt. „Wojnie — wojna", złożonym z utworów współczesnych poetów polskich. W dziale zespołów chóralnych pierwszej nagrody nie przyznano, drugimi nagrodami wyróżniono zespoły: z Kielc, Poznania oraz z Dębicy. Wśród zespołów tanecznych pierwsze miejsce zajął zespół regionalny z Żywca. Ponadto jury przyznało dwie nagrody specjalne: zespołowi z Sobieszowa za opracowanie obrazka operowego Moniuszki „Loteria" oraz zespołowi mandolinistek z Węgrowa.

Poza tym przyznano szereg nagród drugiego, trzeciego i czwartego stopnia. Wszyscy uczestnicy Festiwalu otrzymali dyplomy uczestnictwa.

Uroczystość zakończył popis wyróżnionych zespołów. Popis wykazał staranne ich przygotowanie oraz niejednokrotnie wysoki poziom artystyczny poszczególnych zespołów. Publiczność przyjmowała występy niezwykle gorąco.

Gromada Pęckowo zelektryfikowana!

KRZYŻ (wn). Ostatnio odbyło się uroczyste włączenie prądu elektrycznego w transformatorze gromady Pęckowo w pow. czarnkowskim.

Od przeszło dwóch lat chłopi gromady Pęckowo pracowali sposobem gospodarczym nad wybudowaniem linii niskiego napięcia we wsi. W samorzutnych tych pracach pomogło im Państwo przydzielając na cele elektryfikacji gromady 900 tys. zł. W roku ubiegłym Zjednoczenie Energetyczne doprowadziło do Pęckowa linie wysokiego napięcia, a chłopi we własnym zakresie wybudowali domek transformatorowy. Obecnie za swe trudy doczekali się światła elektrycznego, którego dobrodziejstwo ujawni się szczególnie w obecnej porze jesiennych dni.

RADIO

WTOREK 31 PAŹDZIERNIKA 1950 R.

5.10 Początek audycji. — 5.13 Sygnał czasu. 5.15 — Streszczenie wiadomości porannych. 5.20 Koncert dla świata pracy (płyty). 6.00 Streszczenie wiadomości porannych. 6.05 — Gimnastyka. 6.15 Muzyka z płyt 6.45 Program dnia 6.55 Muzyka — Bydg. — 7.00 Dziennik poranny.— 715 Chwila muzyki z płyt 7.20 Wszechnica Radiowa 7.40 „Polki" muzyka z płyt. 8.00 Streszczenie dziennika porannego. 8.05 Przerwa 11.50 „Głos mają kobiety" 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.04 Dziennik południowy i przegląd prasy stoł. 12.15 Recital śpiewaczy. 12.30 — Audycja dla wsi. 12.55 Melodie ludowe. 13.25 — Program dnia. 13.30 Audycja szkolna dla klas I—II 13.50 Audycja szkolna „U nas i na świecie" 14.10 Utwory skrzypcowe. 1430 Audycja szkolna dla klas licealnych. 14.50 Muzyka z płyt 15.00 Koncert Zespołu Adama Wiernika 1530 Audycja dla świetlic dziecięcych. 15.50 Muzyka kameralna. 16.15 Przegląd prasy literackiej. — 16.20 Bydgoski dziennik radiowy — Bydg. 16.35— Koncert „Zagadka" w opracowaniu Stanisława Kozłowskiego — Bydg. 17.00 Dziennik popołudniowy 17.15 Koncert Orkiestry Rozgłośni Szczecińskiej. 17.45 Cykl: „Z frontu prac brygad młodzieżowych". 18.10 Audycja masowa „W koronowskich młynach". Opracował Zbigniew Baturo — Bydg. 18.50 Rozmowa z korespondenteami terenowymi PR. — Bydg. 19.00 Wszechnica Radiowa. — 19.20 Koncert muzyki ludowej: kapela pod dyr. Arnolda Rezlera, Irena Maculewicz, sopran, zespół wokalny pod dyr. Elżbiety Smołkówny — Bydg. Pr. II 10.40 Lekcja języka rosyjskiego. 19.55 Pieśni radzieckie (płyty). 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 Koncert symfoniczny. 21.30 Muzyka i aktualności 22.00 Audycja rozrywkowa. 2.25 Muzyka taneczna (taśmy). 23.00— Ostatnie wiadomości. — 23.10 Utwory Jerzego Fryderyka Haendla (płyty). 23.55 Program na dzień następny. 24.00 Hymn i koniec audycji.

Uchwała Rady Ministrów

Podniesienie cen wódki dla walki z plagą pijaństwa

Dane za ostatnie trzy kwartały wykazują wzrost spożycia spirytusu konsumcyjnego i wódek. Wzrost ten idzie w parze z niepokojącymi objawami rozszerzania się plagi nałogowego alkoholizmu. Szkody, które ponosi z tego powodu społeczeństwo są poważne, zarówno materialne, jak moralne i dlatego konieczne jest podjęcie radykalnych środków dla osiągnięcia poważnego obniżenia spożycia napojów wysoko - alkoholowych.

Doświadczenie wielu państw wskazuje, że wszelkie próby zwalczania alkoholizmu środkami administracyjnymi przy pomocy zarządzeń prohibicyjnych skazane są na niepowodzenie. Dlatego obok wzmożonej, obliczonej na długofalowy efekt działalności wychowawczej, skutecznym środkiem zahamowania i obniżenia spożycia napojów wysokoalkoholowych jest wyższa cena tych artykułów. Tymczasem ceny u nas dotąd stosowane są niższe od cen analogicznych wyrobów zagranicą.

Wychodząc z tych założeń, celem położenia tamy szkodliwemu wzrostowi alkoholizmu, w trosce o zdrowie ludności oraz dla uniknięcia szkód materialnych i demoralizacji, jaką pociąga za sobą rozpowszechniający się nałóg pijaństwa, Rada Ministrów postanawia podnieść z dniem 30 października 1950 r. ceny spirytusu konsumcyjnego i wódek zwykłych o 50 proc., oraz wódek gatunkowych i innych wyrobów Polskiego Monopolu Spirytusowego o 40 proc. i zleca Ministrowi Handlu Wewnętrznego oraz Ministrowi Finansów wydanie odpowiednich zarządzeń.

32 rocznica Republiki CSR

PRAGA (PAP). Naród czechosłowacki uroczyście obchodził 32 rocznicę powstania Republiki Czechosłowackiej.

W Pradze odbyła się uroczysta akademia, w której wzięli udział członkowie rządu z premierem Zapotockym na czele oraz przedstawiciele Biura Politycznego i KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji z sekretarzem gen. Partii — Slanskym.

SPORT

Akcja Marszów Jesiennych przedłużona do 5. XI. 50

WARSZAWA Dzień 15 października był głównym dniem organizacji Marszów Jesiennych, które w rb. kontynuowane będą do dnia 5 listopada br.

Według dotychczasowych meldunków z całego kraju, do chwili obecnej wzięło udział w Marszach Szlakami Zwycięstw przeszło milion uczestników. Jest więc już pewne, że zeszłoroczny rekord startujących (1.026.000) zostanie pobity. Mimo tak poważnego sukcesu organizacyjnego tej wielkiej imprezy, będącej wspaniałą manifestacją serdecznych uczuć do Ludowego Wojska Polskiego manifestacją przyjaźni dla Wielkiego Związku Radzieckiego — były w terenie pewne niedociągnięcia.

Za małą aktywność wykazał AZS, który był zbyt słabo reprezentowany. Równie słabo liczebnie startowali w Marszach przedstawiciele naszego sportu wyczynowego. Doskonale natomiast wypadł start młodzieży szkół podstawowych i średnich.

Nie wszystkie kluby związkowe umiały przeprowadzić odpowiednią mobilizację swych członków do Marszów. Jako przykład godny naśladowania może posłużyć ZKS Stal Pafawag, który zmobilizował do Marszów 9.851 uczestników. Natomiast liczący 900 członków ZKS Kolejarz z Leszna k. Poznania wystawił do Marszów tylko 10 zawodników.

Przykład ten najlepiej ilustruje różnicę w pracy klubów.

W związku z trwającą jeszcze w dalszym ciągu akcją Marszów, Główny Komitet Kultury Fizycznej zwraca uwagę wszystkim organizacjom sportowym, zrzeszeniom i klubom, aby kontynuowały akcję Marszów z niesłabnącą energią. Należy przytym zwracać baczną uwagę na ścisłe wykonanie instrukcji, odnoszących się treningów uczestników, badań lekarskich i samej oprawy zewnętrznej imprezy.

Dotychczasowe osiągnięcia w tej wielkiej imprezie są niewątpliwie duże, należy więc starać się, aby akcja Marszów była kontynuowana z niesłabnącym natężeniem do 5 listopada br.

Ćwierćfinały rozgrywek o puchar ZSRR

MOSKWA W Moskwie na Stadionie Dynamo rozegrano ostatnie ćwierćfinałowe mecze piłkarskie o Puchar ZSRR.

Spotkanie stołecznych drużyn Dynamo i Lokomotiv po zaciętej grze zakończyło się wynikiem 3:2 na korzyść Dynamo. Wynik ten uzyskano dopiero w dogrywce w normalnym czasie rezultat meczu brzmiał 1:1 (0:1). Dynamo — Moskwa, po tym zwycięstwie zakwalifikowała się do półfinału, gdzie spotka się z zespołem Skrzydła Sowietów — Kujbyszew.

Ostatnie ćwierćfinałowe spotkanie między Spartakiem Moskwa i Zenitem Leningrad zakończyło się zwycięstwem Spartaka 3:1. W półfinale przeciwnikiem Spartaka będzie CDK.

Kurs dla instruktorów łyżwiarskich

WARSZAWA W dniu 1 listopada rozpocznie się na sztucznym lodowisku w Katowicach 4-tygodniowy kurs dla instruktorów łyżwiarstwa organizowany przez GKKF.

Na kurs powołane zostały następujące osoby wysunięte przez Zrzeszenia Sportowe: Białoruś, Araszkiewicz (Warszawa) Gojna, Skuliczówna (Kraków), Truszyńska (Poznań), Orczykowska (Gdynia), Iwańska (Częstochowa), Dryl (Białystok), Terlikowski, Brochowski (Wrocław), Piotrowski, Majda (Łódź), Wiktor (Poznań), Antosik (Warszawa).

Kierownikiem obozu jest Staniszewski. trenerem Bursche — Lindner.

Drugie zwycięstwo zapaśników ZSRR

HELSINKI. W drugim spotkaniu zapaśników ZSRR i Finlandii, jakie odbyło się w Helsinkach zawodnicy radzieccy odnieśli ponownie zwycięstwo 7:1. Jedyny punkt dla Finlandii zdobył w wadze półciężkiej Crendal, zwyciężając Englasa. Zawodnicy radzieccy rozegrają jeszcze dwa spotkania w Lapua i Lahti.

HUMOR

Podsłuchana rozmowa kumoszek.
— A co robisz, gdy cię bije? Czy krzyczysz?
— Nie warto, jest głuchy.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Za niedoręczenie pisma, spowodowane siłą wyższą, nie odpowiadamy. — Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

PRENUMERATĘ ZLECONĄ PRZYJMUJĄ DO 20 KAŻDEGO MIESIĄCA WSZYSTKIE URZĘDY I AGENCJE POCZTOWE ORAZ LISTONOSZE. PRENUMERATĘ POD OPASKĄ WPŁACAĆ NA KONTO PKO nr VI-1861. REDAGUJE: KOMITET REDAKCYJNY. — WYDAWCA: SPÓŁDZ. WYDAWNICZA „PRASA DEMOKRATYCZNA — NOWA EPOKA", WARSZAWA, SNIADECKICH 16 ODDZIAŁ W BYDGOSZCZY, UL. CZERWONEJ ARMII 20, TEL. 33-41 i 33-42.

OGŁOSZENIA drobne po 1.50 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Maksymalna ilość 30 słów. Ogłoszenia milimetr.: w tekście 10.80 zł. za tekstem 4.50 zł. nekrologi 3,— zł. za 1 mm. Ogłoszenia w specjalnej rubryce 30.— zł za 1 wiersz 2-łamowy (za tekstem). W niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.

Czcionki i tłok Drukarni Spółdzielni Wydawniczej „Prasa Demokratyczna — Nowa Epoka", Warszawa, Śniadeckich 16, Oddział w Bydgoszczy, Czerwonej Armii 18, tel. 18-99, 33-41 i 33-42
E-1-19727